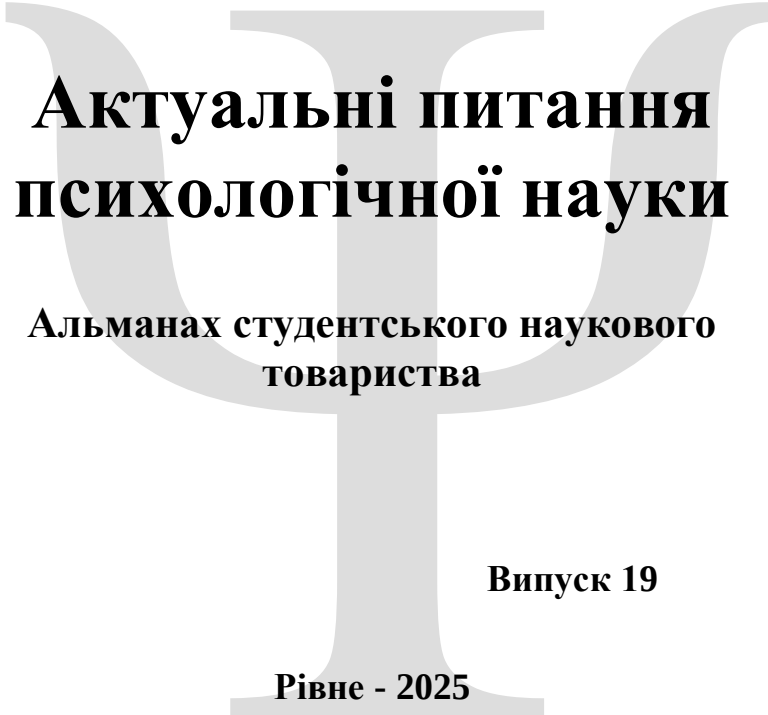

**Рівненський державний
гуманітарний університет**

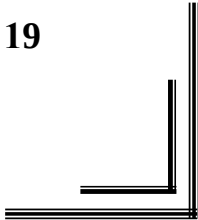

Актуальні питання психологічної науки

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 19

Рівне - 2025

ББК 88

А 43

УДК 159.9

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства. Вип. 19. Рівне: РДГУ, 2025. 118 с.

Головний редактор:

Олег Рудюк, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ.

Редакційна колегія:

Наталія Михальчук, доктор психологічних наук, професор, професор, завідувач кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ;

Олена Главінська, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ;

Віталій Павелків, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії, декан психолого-природничого факультету РДГУ;

Олена Ставицька, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ;

Олена Сторож, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ.

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ (протокол від 22 грудня 2025 року, № 13)

ЗМІСТ

Бойчук Л. Вплив типу батьківського ставлення на формування особистості дітей дошкільного віку	5
Бойчук О. Психологічні особливості формування мотивації до навчання в підлітковому віці	8
Борисюк Д. Роль емоційного інтелекту у розвитку особистості	11
Гончарук О. Особливості образної пам'яті у підлітковому віці	16
Гордієнко В. Ціннісні орієнтації як чинник психологічної готовності військовослужбовців до професійної діяльності	19
Григорієва А. Особистісні чинники агресивної поведінки в юнацькому віці	23
Долинюк М. Вплив соціальних мереж на самооцінку підлітків	26
Єленець Ю. Вплив соціальних мереж на самооцінку підлітків	32
Жилка Н. Вплив типу батьківського ставлення на формування навчальної мотивації підлітків	35
Комар О. Вплив соціальних мереж на психічне здоров'я юнацької молоді	39
Кондратюк Н. Шляхи формування комунікативної компетенції медичних працівників	42
Кривко Н. Основні чинники психологічного благополуччя молоді в умовах війни	47
Марчук Д. Вплив тривожно-депресивного розладу на адаптивність військовослужбовців ЗСУ в період реабілітації	50
Мисько Я. Вплив порушення сну на психічний стан особистості	54
Мовчко О. Соціальні мережі як чинник розвитку депресивних станів	57
Мординська А. Психологічні методи впливу на стан стресу в юнацькому віці	62
Ольховик С. Вплив емоційного стану людини на увагу	64
Петровець А. Методи психокорекції емоційної сфери в юнацькому віці	67
Поліщук А. Роль тривожності у розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти в умовах війни	69
Попчук Д. Вплив емоційної сфери особистості на мотивацію діяльності	74

Праск А. Психологічні чинники психосоматичних розладів у молоді.....	77
Пустотіна С. Вплив корпоративної культури на рівень мотивації та задоволення роботою.....	79
Рачинська О. Особливості міжособистісних конфліктів в юнацькому віці	82
Романюк М. Психологія віральності контенту В Youtube	87
Ромашук К. Вплив травмівного досвіду на розвиток особистості підлітка.....	93
Сімончук Д. Особливості спілкування дітей молодшого шкільного віку	96
Сорокіна А. Використання арт-терапевтичних методів в роботі з військовими з ПТСР	99
Тодорович А. Психологічні особливості спілкування в юнацькому віці.....	102
Харчук Б. Особливості соціально-психологічної адаптації дітей, які постраждали від війни	105
Юшук А. Особливості дослідження депресивних станів у молоді	110
Янковська І. Психолого-педагогічні умови розвитку поведінкової і вольової саморегуляції у підлітковому віці	114

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА САМООЦІНКУ ПІДЛІТКІВ

Еленець Юліана, здобувач ОС «бакалавр» 1 курс, РДГУ

Керівник: Дзеджера О.В., старший викладач

У сучасному світі соціальні мережі стали невід'ємною частиною життя підлітків, впливаючи на їхнє сприйняття себе та соціальну взаємодію. Зростання кількості користувачів серед молоді, особливо в період формування особистості, робить питання впливу соцмереж на самооцінку надзвичайно актуальним. Багато підлітків стикаються з тиском ідеалізованих образів, порівнянням себе з іншими та кібербулінгом, що може призводити до зниження самоповаги, тривожності або навіть депресивних станів.

Метою дослідження є вивчення впливу соціальних мереж на самооцінку підлітків, зокрема аналіз чинників, що сприяють її підвищенню або зниженню, а також виявлення можливих стратегій психологічної підтримки.

Підлітковий вік — це період значних змін у фізіології та психіці, коли особистість активно формується. Важливими аспектами цього віку є інтеграція особистих переконань з суспільними нормами, що нерідко супроводжується конфліктами з дорослими. Підлітки прагнуть відчувати себе частиною суспільства, одночасно шукаючи свою унікальність. Цей процес супроводжується емоційними реакціями, внутрішніми суперечностями та пошуком сенсу свого існування [1; 3].

Визначений Організацією Об'єднаних Націй вік підлітка — від 10 до 19 років — є перехідним етапом від дитинства до дорослого життя, коли в психіці підлітка відбуваються глибокі зміни. Це період, коли підлітки активно шукають відповіді на питання: «Хто я?», що є важливою частиною процесу самовизначення.

В свою чергу, соціальні мережі — це онлайн-платформи, що дозволяють користувачам створювати профілі, спілкуватися, ділитися контентом та взаємодіяти з іншими людьми. Найпопулярнішими соціальними мережами сьогодні є Facebook, Instagram, TikTok, Twitter та інші. Вони дають можливість не тільки спілкуватися, але й відображати свою особистість, демонструвати досягнення, погляди, інтереси та емоції. Підлітки активно використовують соціальні мережі

як спосіб взаємодії з ровесниками, вираження себе, а також для пошуку ідентичності [2].

Згідно з дослідженнями Центру Громадського Здоров'я МОЗ України, 48,6% підлітків проводить у соціальних мережах до 3 годин на день, а 44,7% — 4 та більше годин. У вихідні дні 39% респондентів користуються соціальними мережами до 3 годин включно, а 54,9% — від 4 годин та більше. Більша частина опитаних (55,4%) вважають, що проводять забагато часу в соціальних мережах. Кожен четвертий респондент (23,9%) повідомив про те, що в нього псується настрій, коли не можна провести час у соціальних мережах. Збільшення часу, витраченого у соціальних мережах, пояснюється легкістю доступу через смартфон [3].

Зважаючи на це, важливо розглянути результати досліджень і висновки зарубіжних вчених, які присвятили свої дослідження впливу соціальних мереж на підлітків. Так, англійський дослідник А. Джойсон на основі факторного аналізу виявив сім ключових мотивів використання соціальних мереж:

- підтримання соціальних зв'язків - спілкування з друзями та знайомими;
- пошук ідентичності - мотив афіліації (приналежність до групи, пошук людей за інтересами);
- споживання контенту - ігри, застосунки;
- соціальне розслідування, або мотив «підглядання», що включає спостереження за профілями інших користувачів і знайомства з новими людьми;
- серфінг у соціальних мережах - перегляд сторінок інших користувачів;
- перегляд сторінок інших користувачів - ще один спосіб інтеракції, через якого підлітки можуть знаходити нових друзів чи підвищувати свою популярність [3].

У зв'язку з цим висуваються дві гіпотези:

- 1) «The rich get richer hypothesis» - найбільш соціально успішним індивідам властиво використовувати соціальні мережі як засіб зміцнення вже наявних зв'язків.
- 2) Гіпотеза самовираження - менш соціально успішні користувачі використовують соціальні мережі для самовираження та

пошуку нових знайомств, оскільки мають потребу в спілкуванні та формуванні власної ідентичності [3].

Ці гіпотези дозволяють краще зрозуміти різні стратегії використання соціальних мереж серед підлітків, зокрема в контексті їхніх соціальних потреб та емоційних переживань.

Водночас, надмірне використання соціальних мереж може призвести до ряду проблем, зокрема до розвитку психологічної залежності, коли підлітки починають витрачати значну частину свого часу на перевірку повідомлень, лайків і коментарів, що, в свою чергу, може створити відчуття безперервної потреби в визнанні та соціальному схваленні. Крім того, постійне порівняння себе з іншими користувачами в соціальних мережах може викликати проблеми з самооцінкою та підвищити рівень тривожності, особливо серед підлітків, які знаходяться в процесі формування власної ідентичності, що може також спонукати до появи депресивних симптомів, адже віртуальні образи ідеалізуються, а реальність часто не відповідає враженням, створеним у соцмережах [2].

Також соціальні мережі є місцем, де підлітки можуть зіштовхнутися з кібербулінгом, агресією або негативним впливом. Анонімність, яка часто існує в цифровому середовищі, дозволяє людям вести себе агресивно чи неприязно, що може мати серйозні наслідки для психічного здоров'я підлітків.

Для зменшення негативного впливу соціальних мереж на самооцінку підлітків важливо запровадити освіту щодо здорового використання цих платформ, що включає навчання критичному мисленню щодо контенту, який вони бачать у мережі, і допомогу у розумінні того, що багато зображених у соціальних мережах образів є ідеалізованими чи відредагованими. Батьки та педагоги можуть сприяти розвитку емоційної стійкості підлітків, допомагаючи їм знаходити здорові способи самовираження та взаємодії, підтримуючи реальні соціальні контакти та захищаючи від негативних порівнянь.

Висновки. У результаті дослідження впливу соціальних мереж на самооцінку підлітків можна зробити висновок, що ці платформи мають як позитивні, так і негативні аспекти для розвитку особистості молоді. З одного боку, соціальні мережі можуть сприяти формуванню ідентичності, підтримці соціальних зв'язків та самовираженню, з

іншого — підвищення ризику психологічних проблем, таких як зниження самооцінки, тривожність та депресія. Надмірне використання соціальних мереж може призвести до ізоляції, порушення реальних соціальних зв'язків і розвитку залежності. Для зменшення негативного впливу важливо впроваджувати освіту щодо здорового використання соціальних мереж, а також підтримувати критичне мислення і емоційну стійкість підлітків.

Список використаних джерел

1. Асеева Ю. О. Кіберкомунікативна залежність від соціальної мережі Instagram як проблема сучасної молоді. *Габітус*. 2020. № 14. С.152-157.

2. Гоян І.Т. Вплив соціальних мереж на психологічне функціонування підлітків: до постановки проблеми. *Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія*. 2021. Т. 12, №4. С. 111-124.

3. Козак А.С. Вплив соціальних мереж на ціннісні орієнтири підлітків: психологічний аналіз та перспективи формування особистості. *Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців. Тези доповідей XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м.Хмельницький, 18 квітня 2024 р.)*. Хмельницький: Кафедра психології та педагогіки ХНУ, 2024. С. 41-42.

4. Центр громадського здоров'я МОЗ України. Віртуальний світ та підлітки: що показують дослідження. 2023. URL: <https://phc.org.ua/news/virtualniy-svit-ta-pidlitki-scho-pokazuyut-doslidzhennya>

ВПЛИВ ТИПУ БАТЬКІВСЬКОГО СТАВЛЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ ПІДЛІТКІВ

Жилка Наталія, здобувач ОС «бакалавр», 1 курс, РДГУ

Керівник: Джеджера О. В., старший викладач

У сучасних умовах соціальних трансформацій та динамічних змін у системі освіти та сімейних відносин питання впливу батьківського ставлення на розвиток особистості дитини, зокрема її

Електронне видання

Актуальні питання психологічної науки.
Альманах студентського наукового товариства

Випуск 19

Наукове редагування – Олег РУДЮК
Відповідальна за випуск – Наталія МИХАЛЬЧУК

Формат 60x80/16. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк арк. 5,2.